

Podobenství o fíkovníku

Rožnov, Střítež: 2.10.2016

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Jeremiáš 17, 7 – 17

Text: L 13, 6 – 9 *Potom jim pověděl toto podobenství: "Jeden člověk měl na své vinici fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm nenalezl. Řekl vinaři: 'Hle, už po tři léta přicházím pro ovoce z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?' On mu odpověděl: 'Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit'."*

Bratři a sestry, jsem špatný zahrádkář. Mé díkčinění za úrody patří nejen Pánu Bohu, ale i mé ženě, která se snaží naši zahradnickou reputaci a přerostlou zahradu zachraňovat, seč může. Já jen řeknu: Seč! Můžeš?, a ona většinou může, tak seče. Na mém předchozím působišti jsem však i já sám koupil a zasadil několik višní, ale pokaždé začaly rodit třešně. Asi něco dělám špatně. Ale i lepším zahradníkům než jsem já, se občas nedaří. Jako v tom Ježíšově podobenství. Tam jeden člověk měl na své vinici fíkovník a pořád čekal, že bude mít ovoce. Ale už to trvá tři roky, kdy se na tom fíkovníku nic neurodilo. A majitel vinice říká vinaři: „Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?“ Ale vinař se za fíkovník přimlouvá. „Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit.“ Tady podobenství končí. Nevíme, jestli fíkovník po tom přidaném roce začal plodit nebo ne. Koneckonců, je to jen podobenství. A tak se soustředme na to, co nám chce Ježíš tímto podobenstvím říci. Zastavme se hned na samém začátku. „Potom jim pověděl podobenství.“ Tzn. po čem? Ježíš podobenství vypráví jako reakci na aktuální událost, kdy v Siloe došlo k nějakému neštěstí. Spadla tam věž a zabila osmnáct lidí. A Ježíš říká: „Nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ Je to jen otázka času. Dříve nebo později zemře každý člověk. A ten čas, který je mu vyměřen, je mu dán proto, aby dokud žije, činil pokání. Už Jan Křtitel to připomínal zástupům, které za ním přicházely ke křtu. Říkal: „Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání.“ A právě na slova o potřebě pokání Ježíš navazuje svým podobenstvím o neplodném fíkovníku. Člověk, který od fíkovníku čekal ovoce, na něm žádné ovoce nenalezl. A tak ho chce ze své zahrady vytnout. Vždyť to je smysl zahradničení, proto jej na své vinici má, aby z něj sklízел ovoce. Mnozí lidé nevědí, jaký je smysl jejich života. Nevědí, že jsou zasazeni do tohoto světa, aby někomu jinému přinášeli ovoce. Nevědí, že vůbec někomu patří. Že někdo chodí okolo a vyhlíží úrodu.

Ale co má být tou úrodou, tím ovocem? Jak už bylo naznačeno, tím ovocem má být naše pokání. Co to je? Pokání je jen jiné slovo pro obrácení. Příběh o pádu věže v Siloe stejně jako podobenství o neplodném fíkovníku říkají totéž. Neobráte-li se, podobně zahynete. Jako ten fíkovník. Takto kázal o letnicích i apoštol Petr: „Obráťte se! Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ Obrácení znamená změnu směru. Přestat jít s davem. Obrátit se a jít proti proudu. Obrátit se a vrátit se jako marnotratný syn ke svému otci. Obrátit se jako Pavel u Damašku a nejít proti Ježíši nýbrž za ním. Obrácení znamená změnu smýšlení, změnu života, přehodnocení svého života, svých zaběhaných stereotypů. A to je něco, co nám přijde nesmírně těžké. Co nám připadá příliš radikální. A my máme za to, že není třeba být radikální. Všechny radikály pokládáme buď za fanatiky, nebo v lepším případě za naivní idealisty. Jenže být radikální v původním slova smyslu od lat. slova „radix“ znamená jít ke kořenům. Jít do hloubky. Nebýt povrchní. Laciné povrchnosti je kolem nás až dost. A nechceme-li být povrchní, musíme být radikální. Neznamená to ani být idealista. Ježíš není idealista. On koneckonců nechce obrátit svět vzhůru nohama, jak si to přejí různí tzv.

radikálové. Ježíš po nikom z nás nechce, abychom obrátili svět vzhůru nohama. On chce jenom obrátit vzhůru nohama tebe samotného. On chce obrátit jen TVŮJ vlastní svět. Jan Amos Komenský to pochopil, když po dlouhém bloudění v labyrintu světa konečně dospěl do vlastního srdce. Tam uvnitř dochází k té změně, k obrácení, k pokání. Tedy v případě, že tam Ježíše pustíme, aby tam trochu vygruntoval. Aby tam, řečeno slovy podobenství, okopával a hnojl. A tam, v našem srdci, ovšem musí být Ježíš opravdu radikální – tzn. jdoucí ke kořenům. Ten náš radix, kořen, náš základ, naše založení, nebo chcete-li „srdce“ je třeba okopávat a hnojit, aby rostlina vydala ovoce. Už prorok Jeremiáš říká o člověku, který doufá v Hospodina, že, cit.: „bude jako strom zasazený u vody; své kořeny zapustil u vodního toku, nezakusí přicházející žár. Jeho listí je zelené, v roce sucha se ničeho neobává, nepřestává nést plody.“ A také, že „Hospodin zpytuje srdce a zkoumá ledví, každému splatí podle jeho cesty a podle ovoce jeho skutků.“

Když Ježíš vyprávěl své podobenství, tak mluvil o tom, že majitel vinice tři roky čekal, než se jeho vinaři podaří přimět fíkovník, aby nesl ovoce. Číslo tři je číslem plnosti, znamená dostatečně dlouhou dobu. Ale buďme konkrétní. Ježíš si svá podobenství nevymýšlel. On je měl ze života. Ježíšovo veřejné kazatelské působení totiž trvalo právě ty tři roky. On v tom podobenství jakoby se ohlížel nazpět za svou dosavadní službou. A tu se, jako vinař, přimlouvá za fíkovník. My z evangelií víme, jak nakonec dopadl příběh vinaře Ježíše. Nebyl to nakonec fíkovník, kdo byl vyt'at z vinice. Fíkovník byl zachován za cenu života samotného vinaře. Jak předpověděl už prorok Izaiáš: „Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech. ... Vždyť byl vyt'at ze země živých, raněn pro nevěrnost mého lidu.“ A tak vlastně všichni vděčíme vinaři Ježíšovi za to, že jsme tu ještě ponecháni v Boží vinici, abychom mohli nést plody. Kdyby nebylo Ježíšovy oběti na kříži, všichni bychom podobně zahynuli.

Bratři a sestry, slavíme díkčinění za úrody. Za to, co vyrostlo na polích. Za to, v čem nám Pán Bůh požehnal. A jistě cítíme vděčnost za všechny ty dobré Boží dary. Ale možná se někdo cítí i zklamán, podobně jako ten majitel vinice, když jeho fíkovník nesplnil očekávání. Ale to dnešní podobenství chce náš pohled obrátit naruby. My nejsme majiteli vinice. My sami jsme ten fíkovník, který má nést plody. Patříme svému Pánu a jemu máme plodit ovoce. Ovoce pokání, nového života, ovoce víry. A kde se něco takového urodí, pak se z toho máme radovat minimálně tak, jako z těch plodů přírody.

Bratři a sestry, jsem špatný zahrádkář. Ale to moje díkčinění za úrody se vztahuje i na ovoce Ducha, které přinášíte vy v podobě své víry, lásky a naděje. Děkuji za duchovní ovoce nového života, života těch, jak píše apoštol, kdo „byli obráceni ku pastýři a biskupu duší vašich, Pánu Ježíši Kristu.“

Přímlovná modlitba: *Pane náš, Ježíši Kriste, ty jsi chlebem života. Prosíme za ty, kteří duchovně hladoví, kteří se cítí vyprahlí, kteří cítí prázdnotu svého života. Naplň jejich život smyslem. Prosíme také za ty, kteří, opravdu nemají co jíst, prosíme za země, kde je hlad a bída. Pane buď i tam milostivý. Prosíme tě, Pane, za ty, kteří s tebou v životě už nepočítají, kteří mají dojem, že na všechno zůstali sami. Dokaž jim svou velikou moc. Přimlouváme se, Pane, za budoucnost tohoto sboru. Věříme, že ty na každého pamatuješ a pro každého zamýšlíš to, co vede ke pokoji a co prospívá. Prosíme tě za to, aby náš sbor mohl i dále žít z tvého slova, aby v něm nechyběla láska a ochota pomáhat druhým. Dej, ať máme z čeho rozdávat, ať máme prostředky pro sborovou práci i pro nejruznější misijní aktivity. Prosíme, buď s námi a dej, abychom stále poznávali, že o nás stojíš a že na nás pamatuješ. Amen.*